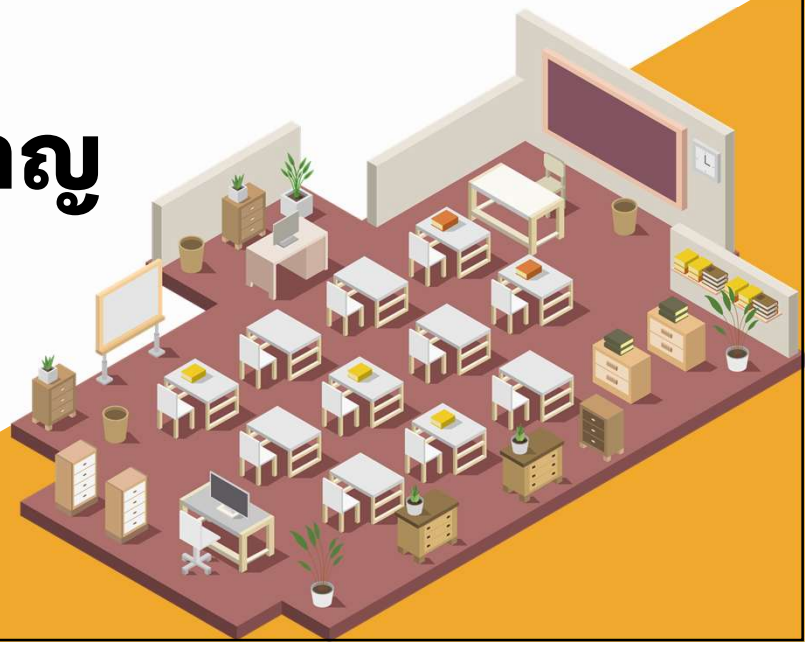
บำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น

พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2500 และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2500 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2556)
- กฎกระทรวงการหักเงินจากประมาณการรายรับในงบประมาณรายจ่ายประจำปีสมทบเข้าเป็นกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (พ.ศ. 2563) (ออกตามความใน พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญฯ พ.ศ. 2500)
- กฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. 2548 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563)
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2522 (ฉบับแรกจนถึงฉบับปัจจุบัน (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2567)
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2555)
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระยะเวลาในการคืนบำเหน็จข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่อง

พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2500 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2556)

- มาตรา 4 คำนิยาม
- มาตรา 5 รมต. รักษาการตาม พ.ร.บ. และออกกฎกระทรวง
- มาตรา 6 - 8 ก.บ.ท. (ให้มีกองทุน คณะกรรมการ การตั้งงบ)
- มาตรา 9 - 20 สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ (4 เหตุ)
- มาตรา 21 – 30 เวลาราชการและการนับเวลาราชการ
- มาตรา 31 – 33 วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ
- มาตรา 35 – 46 บำเหน็จบำนาญพิเศษ
- มาตรา 46/1 บำเหน็จดำรงชีพ
- มาตรา 47 – 49 บำเหน็จตกทอด
- มาตรา 50 การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ
- มาตรา 52 – 54 การเสียสิทธิรับบำนาญ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546

ข้อ 4 คำนิยาม
ข้อ 5 สำนักงาน ก.บ.ท. ตั้งอยู่ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ข้อ 6 ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการ มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา ยกเว้น
ข้อ 7 – 8 การตั้งงบประมาณและการนำส่งเงินสมทบ ก.บ.ท.
ข้อ 9 – 10 อำนาจหน้าที่ ก.บ.ท.
ข้อ 11 – 12 อ.บ.ท.และอำนาจหน้าที่ของ อ.บ.ท.
ข้อ 13 การประชุม ก.บ.ท.
ข้อ 14 กำหนดเวลาการรายงานผู้เกษียณอายุ
ข้อ 15 กำหนดให้ระบุในคำสั่งให้ออกจากราชการ ว่ามีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุใด มาตราใด
ข้อ 16 เอกสารที่ต้องยื่น พร้อมแบบขอรับบำเหน็จบำนาญ (อปท.ส่ง จว.ภายใน 15 วันนับแต่รับเรื่อง)
ข้อ 17 เอกสารที่ต้องยื่นขอรับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ (เอกสารตามข้อ 16 บวก 17)
ข้อ 18 เอกสารที่ต้องยื่นรับบำนาญพิเศษ (เอกสารตามข้อ 17 บวก 18)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546

ข้อ 19 เอกสารที่ต้องยื่นขอรับบำเหน็จตกทอดกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นตาย (เอกสารตามข้อ 16 บวก 19)
ข้อ 20 เอกสารที่ต้องยื่นขอรับบำนาญพิเศษกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นตาย (เอกสารตามข้อ 17 (1) – (5) ,19 บวก 20)
ข้อ 21 เอกสารที่ต้องยื่นขอรับบำนาญพิเศษกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการแล้วตายเนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ภายใน 3 ปี (เอกสารตามข้อ 19 บวก 21)
ข้อ 22 วิธีปฏิบัติกรณีผู้รับบำนาญตาย
ข้อ 23 เอกสารที่ต้องยื่นขอรับบำเหน็จตกทอดกรณีผู้รับบำนาญตาย (เอกสารตามข้อ 19)
ข้อ 24 – 26 วิธีปฏิบัติในการสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ
ข้อ 27 - 29 วิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายบำเหน็จบำนาญ
ข้อ 30 - 31 วิธีปฏิบัติในการขอรับเงินช่วยพิเศษ
ข้อ 32 การจัดทำทะเบียนตรวจจ่ายบำเหน็จบำนาญ
ข้อ 33 การเก็บหลักฐานการขอรับบำเหน็จบำนาญและหลักฐานการเบิกจ่าย
ข้อ 34 – 37 การแสดงการดำรงชีวิตอยู่ของผู้รับบำนาญส่วนท้องถิ่น

หน้าแรก | เนื้อหา | ติดต่อ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546

ข้อ 38 การเปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญ
ข้อ 39 เงินเพิ่มจากเงินบำนาญ
ข้อ 40 การหักบำนาญพิเศษและหรือบำเหน็จตกทอดจากผู้ที่ได้รับสิทธิหรือไม่มีสิทธิ
ข้อ 41 การยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการ ยื่นแบบ บ.ท. 14 ต่อ อปท.ต้นสังกัด
- วรรคสอง กรณีของการพ้นจากราชการเฉพาะเกษียณ ยื่นล่วงหน้า 5 เดือน
ข้อ 42 จัดทำงบเดือนแสดงการรับ – จ่าย เงิน ตามแบบ บ.ท. 15
ข้อ 43 บรรดาแบบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2500 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2556)

มาตรา 4 ข้าราชการส่วนท้องถิ่น หมายความว่า ข้าราชการ อบจ.พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และพนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้งราชการส่วนท้องถิ่นอื่นขึ้นแต่ไม่รวมถึงข้าราชการ กทม.

ข้าราชการ หมายความว่า ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ

ราชการส่วนท้องถิ่น หมายความว่า อบจ. เทศบาล เมืองพัทยา อบต. ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นแต่ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร

เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ หมายความว่า เวลาที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นรับราชการหรือปฏิบัติงานมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.นี้

เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณของราชการส่วนท้องถิ่นประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา หรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะและหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

เงินเดือนเดิม หมายความว่า เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการ แต่ในกรณีที่มีกฎหมายหรือกฎ ก.จ.ปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการส่วนท้องถิ่น เงินเดือนเดิมให้หมายความถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการ และได้ปรับตามกฎหมาย หรือกฎ ก.จ.ที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นนั้นแล้ว

บำเหน็จ หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว

บำนาญ หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

แพทย์ที่ทางราชการรับรอง หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตาม กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ หรือแพทย์ที่มีสิทธิประกอบโรคศิลปะในต่างประเทศซึ่งประกอบโรคศิลปะอยู่ในต่างประเทศนั้น และกระทรวงมหาดไทยได้รับรองให้ทำการตรวจและแสดงความเห็นตามความใน พ.ร.บ.นี้

ทายาทผู้มีสิทธิ หมายความว่า

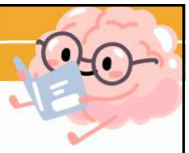
(1) บุตร และให้หมายความรวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา

(2) สามีหรือภริยา

(3) บิดามารดา

"ผู้อุปการะ"

หมายความว่า

ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์ ฉันท์บิดามารดากับบุตร/ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือ ข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นผู้มีรายได้ไม่เพียงพอแก่อัตภาพ หรือได้อุปการะข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งป่วยเจ็บทุพพลภาพหรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้และต้องเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่

"ผู้อยู่ในอุปการะ"

หมายความว่า

ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมา โดยจำเป็นต้องมีผู้อุปการะ และความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดความอุปการะ

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

"กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น"

มาตรา 6 ให้มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อจ่ายบำเหน็จบำนาญ แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยให้ราชการส่วนท้องถิ่นหักเงินจากประมาณการรายรับในงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อสมทบเข้ากองทุนในอัตราตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงในอัตราไม่เกินร้อยละสาม

กฎกระทรวงการหักเงินจากประมาณการรายรับในงบประมาณรายจ่ายประจำปีสมทบเข้าเป็นกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (พ.ศ. 2563) กำหนดให้ อบต. จัดส่งร้อยละสอง สำหรับ อบจ. เทศบาล และเมืองพัทยาจัดส่งร้อยละสาม

ประมาณการรายรับในงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งพึงคำนวณหักสมทบ ก.บ.ท. มิให้นำรายรับประเภทพันธบัตร เงินกู้ เงินที่มีผู้อุทิศให้หรือเงินอุดหนุนมารวมคำนวณด้วย

มาตรา 7 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการกองทุน บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น"

คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ก.บ.ท.)

1) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ประธานกรรมการ
2) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	รองประธานกรรมการ
3) อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
4) ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย กระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
5) ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
6) ผู้แทนคณะกรรมการกลางข้าราชการ อบจ. 2 คน	กรรมการ
7) ผู้แทนคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล 2 คน	กรรมการ
8) ผู้แทนคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล 2 คน	กรรมการ

มาตรา 8 กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้รวมประเภทเงิน ดังนี้

- เงินดอกผลที่เกิดจาก ก.บ.ท.ตามกฎหมายนี้ และ
- เงินที่มีผู้อุทิศสมทบ ก.บ.ท.

"สิทธิในการขอรับบำเหน็จบำนาญ"

มาตรา 9 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญจาก ก.บ.ท. และวรรคสอง กำหนดว่า "สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้"

มาตรา 10 ภายใต้บังคับ มาตรา 11 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งจะได้รับบำเหน็จบำนาญ เมื่อก่อนออกจากราชการต้องได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนของราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา 11 บุคคลที่ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตาม พ.ร.บ.นี้

1. ผู้ถูกไล่ออกจากราชการเพราะมีความผิด
2. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญหรือลูกจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อกำหนดให้บำเหน็จบำนาญไว้ในหนังสือสัญญาจ้างตามความต้องการของทางราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ โดยอนุมัติกระทรวงมหาดไทย
3. ผู้ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว
4. ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์หรือ
5. ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อนแต่ได้เป็นทหารตาม กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีกโดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการหรือไม่ก็ตามยังไม่ครบหนึ่งปีบริบริบูรณ์

มาตรา 12 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง

1. บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน
2. บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ
3. บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ
4. บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนาน

มาตรา 13 สิทธิในการขอรับบำเหน็จบำนาญปกติ ตาม พ.ร.บ.นี้ ให้มีอายุความ 3 ปี

มาตรา 14 บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ให้แก่ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งออกจากราชการ เพราะ

- เลิกหรือยุบตำแหน่ง
- หรือไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด

มาตรา 15 บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ ให้แก่ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้เจ็บป่วยทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแสดงอยู่นั้นต่อไป (คุณสมบัติของแพทย์ตามที่กล่าวไว้ใน มาตรา 4)

มาตรา 16 บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ ให้แก่

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์
- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบ 50 ปีบริบูรณ์

ประสงค์จะลาออก ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

มาตรา 17 บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนาน ให้แก่

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 30 ปีบริบูรณ์แล้ว
- ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 25 ปีบริบูรณ์

ประสงค์จะลาออก ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้

มาตรา 18 ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึง 10 ปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ

- มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ 10 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปมีสิทธิได้บำนาญ

มาตรา 19 ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสิทธิได้บำนาญจะขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา 32 แทนบำนาญก็ได้ (มาตรา 32 วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ)

มาตรา 20 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใด

- มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 10 ปีบริบูรณ์
- ออกจากราชการเพราะลาออกและไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามความในมาตรา12 (ไม่เข้า 4 เหตุ)
- ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา 32 (มาตรา 32 วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ)

มาตรา 33 เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติให้ผู้มีสิทธิรับทราบล่วงพ้น 2 ปี แล้วให้ถือว่าการคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

"หลักเกณฑ์การพิจารณาสิทธิที่จะขอรับบำเหน็จหรือบำนาญ"

1.สิทธิที่จะได้รับบำนาญปกติ

สาเหตุ : ออกหรือพ้นจากราชการ
ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งใน 4 เหตุ

เวลาราชการ : 10 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

วินัย : ไม่ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ

จ่ายทุกเดือนจนกว่าจะเสียชีวิต

2.สิทธิที่จะได้รับบำเหน็จปกติ

สาเหตุ : ออกหรือพ้นจากราชการโดย
ไม่เข้าเหตุใดเหตุหนึ่งใน 4 เหตุ
เวลาราชการ : 10 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

สาเหตุ : ออกหรือพ้นจากราชการ
ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งใน 4 เหตุ
เวลาราชการ : ไม่ถึง 10 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

วินัย : ไม่ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ

มีสิทธิรับบำนาญสามารถเลือกรับ
บำเหน็จปกติแทนได้

จ่ายครั้งเดียว

"เวลาราชการและการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณฯ"

มาตรา 21 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้น จากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ (จัดทำประกาศผู้เกษียณอายุราชการ)

มาตรา 22 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา 23 ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งมีอายุจะครบ 60 ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณถัดไปต่อ ก.บ.ท.

มาตรา 25 การนับเวลาราชการให้นับแต่วันรับราชการและรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งมิใช่อัตราข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทวิสามัญหรือลูกจ้าง

- วรรคสอง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทวิสามัญมีกฎหมายให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา 10 ได้และเมื่อได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญแล้วให้นับเวลาระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทวิสามัญที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้

- วรรคสาม ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งทำงานหรือรับราชการก่อนอายุครบ18 ปีบริบูรณ์ ให้เริ่มนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่วันที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ เป็นต้นไป

- วรรคสี่ ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้มีสิทธินับเวลาราชการตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้โดยมี แบบ สด. 3 หรือแบบ สด. 8 หรือหนังสือรับรองของกรมการเงินกลาโหม

มาตรา 26 ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

- ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

- ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติการตามคำสั่งเป็นทวีคูณ

- แม้ว่าในระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน

วรรคสอง กรณีที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึก

- ให้ ครม.มีอำนาจพิจารณาให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกได้รับการนับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวีคูณได้ตามหลักเกณฑ์ที่ ครม.กำหนด

- หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้พิจารณาตามความจำเป็นของสถานการณ์โดยคำนึงถึงความยากลำบากและการเสี่ยงอันตรายอย่างแท้จริงของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

(การนับเวลาทวีคูณ)

มาตรา 26 วรรคสาม "กรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่ครม.พิจารณาให้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามวรรคสอง ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการซึ่งอาจนับเป็นทวีคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการก็ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณแต่ประการเดียว"

อธิบาย กระทำหน้าที่ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ขณะเดียวกันก็ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกซึ่ง ครม. มีให้นับเวลาเป็นทวีคูณ เลือกนับเวลาได้กรณีเดียว

มาตรา 27 เวลาป่วย หรือลา หรือต้องพักราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็มให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการ

- วรรคสอง เวลาป่วย หรือลา หรือพักราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็มให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ

- วรรคสาม เวลาป่วย หรือลา หรือพักราชการ หรือมิได้อยู่รับราชการ ซึ่งมิได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่นับเวลาราชการสำหรับคำนวบำเหน็จบำนาญมิได้รวมถึงผู้ที่มิได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกลงทัณฑ์ทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ

(การนับเวลากรณีป่วย ลา พักราชการ)

มาตรา 28 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งทางราชการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้ไปดูงานหรือศึกษาวิชาในต่างประเทศ ให้นับเวลาราชการสำหรับการคำนวณฯ ในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา 29 เวลาราชการสำหรับการคำนวณฯ ให้นับแต่จำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

วรรคสอง การนับระยะเวลาสำหรับเดือน หรือวัน

- ให้คำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือน
- ให้นับ 12 เดือน เป็น 1 ปี
- จำนวนวันถ้ามีรวมกันหลายระยะให้นับ 30 วัน เป็น 1 เดือน

(การนับเวลา เดือน วัน)

มาตรา 30 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.บำเหน็จฯ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543 มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 16 พฤศจิกายน 2543 (วันถัดจากประกาศราชกิจจา)

วรรคแรก

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ออกจากราชการไปแล้ว
- กลับเข้ารับราชการใหม่นับแต่ พ.ร.บ. ฉบับที่ 6 ใช้บังคับ
- ให้นับเวลาราชการตอนก่อนจากราชการต่อเนื่องกับเวลาราชการตอนหลังได้
- เว้นแต่ถูกปลดออกหรือไล่ออกเนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญจากการรับราชการตอนก่อนออกจากราชการ

วรรคสอง

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการโดยรับบำเหน็จไปแล้ว
- กลับเข้ารับราชการใหม่นับแต่ พ.ร.บ. ฉบับที่ 6 ใช้บังคับ
- จะนับเวลาราชการต่อเนื่อง
- ต้องคืนบำเหน็จที่ได้รับพร้อมดอกเบี้ยตามอัตราเงินฝากประจำธนาคารออมสิน
- ระยะเวลาในการคืนบำเหน็จให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระยะเวลาในการคืนบำเหน็จข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่อง)

มาตรา 30 (ต่อ)

วรรคสาม

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการไปซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วกลับเข้ารับราชการใหม่นับแต่ พ.ร.บ. ฉบับที่ 6 ใช้บังคับให้งดจ่ายบำนาญตลอดเวลาที่กลับเข้ารับราชการใหม่ (และนับเวลาราชการต่อเนื่อง)
- ถ้าประสงค์จะรับบำนาญต่อไปต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ต่อเจ้าสังกัดที่กลับเข้ารับราชการใหม่ภายใน 30 วัน นับแต่วันกลับ (และจะนับเวลาราชการต่อเนื่องมิได้)
- กรณีนี้ถ้าเงินเดือนที่ได้รับในขณะกลับเข้ารับราชการใหม่เท่าหรือสูงกว่าเงินเดือนเดิมเมื่อออกจากราชการให้งดการจ่ายบำนาญตลอดเวลาที่รับราชการ (เช่น เงินเดือนก่อนออก 50,000 บาท รับบำนาญเดือนละ 40,000 บาท เงินเดือนใหม่ 50,000 บาท หรือสูงกว่างดจ่ายบำนาญ)

(ภายใต้เงื่อนไขแจ้งความประสงค์รับบำนาญต่อไป นับเวลาต่อเนื่องมิได้)

มาตรา 30 (ต่อ)

วรรคสาม (ต่อ)

- ถ้าเงินเดือนใหม่ (35,000 บาท) น้อยกว่าเงินเดือนเดิม (50,000 บาท) ให้รับบำนาญเท่ากับผลต่างของเงินเดือนใหม่และเงินเดือนเดิม (บำนาญรับต่อไปจากเดิม 40,000 บาท จะเหลือ 15,000 บาท)
- โดยให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่เพื่องดหรือลดการจ่ายบำนาญ
- เมื่อออกจากราชการให้มีสิทธิรับบำนาญโดยคำนวณจากเงินเดือนและเวลาราชการตอนใหม่บวกเข้ากับบำนาญเดิม (บำนาญเดิม 40,000 บาท + บำนาญใหม่)
- บำนาญในตอนหลังจะเปลี่ยนเป็นรับบำเหน็จก็ได้

(ภายใต้เงื่อนไขแจ้งความประสงค์รับบำนาญต่อไป นับเวลาต่อเนื่องมิได้)

มาตรา 30 (ต่อ)

วรรคสี่ (ข้าราชการกลับเข้ารับราชการส่วนท้องถิ่น)

- ความในมาตรานี้ใช้บังคับแก่ข้าราชการซึ่งกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นโดยอนุโลม

วรรคห้า (โอน/ย้ายนับเวลาต่อเนื่อง)

- การโอนหรือสั่งข้าราชการผู้ใดไปรับราชการส่วนท้องถิ่น หรือการโอนหรือสั่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไปรับราชการระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ให้นับเวลาราชการของข้าราชการหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญติดต่อกัน

มาตรา 31

วรรคแรก เงินเดือนที่ใช้ในการคำนวณ

- การคำนวณฯ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณกรณีการคำนวณฯ ของผู้พ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุใช้เงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นด้วย

(เช่น เกษียณ 1 ต.ค. 69 ใช้เงินเดือนที่เลื่อน ณ 30 ก.ย. 69)

วรรคสอง

- การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเดิม

มาตรา 31 (ต่อ)

วรรคสาม

- เคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงสุดก่อนพ้นจากราชการให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงสุดจากงบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ

- กรณีมีการปรับเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงสุดที่ปรับนั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ

มาตรา 32 วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ

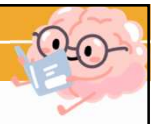
(1) บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย X จำนวนปีเวลาราชการ

(2) บำนาญ = $\frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย X จำนวนปีเวลาราชการ}}{50}$

มาตรา 33 เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติให้ผู้มีสิทธิรับทราบล่วงพ้น 2 ปีแล้วให้ถือว่าการคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

"บำเหน็จบำนาญพิเศษ"

มาตรา 35 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดประสบเหตุถึงทุพพลภาพให้จ่าย บำเหน็จบำนาญพิเศษ

วรรคสอง

- สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษ เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้

มาตรา 36 ได้รับอันตรายจนพิการ หรือเจ็บป่วยถึงทุพพลภาพโดยแพทย์รับรองหรือถูกประทุษร้ายรับราชการต่อไปไม่ได้

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับอันตรายจนพิการเสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด ได้รับการเจ็บป่วยซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วแสดงว่าถึงทุพพลภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีก เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ให้ผู้นั้นได้รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษ เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการเจ็บป่วยหรือถูกประทุษร้ายเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง

มาตรา 37 รับบำเหน็จบำนาญแล้วทุพพลภาพภายใน 3 ปีนับแต่วันออกจากราชการให้ได้รับบำนาญปกติและบำนาญพิเศษ

- ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญไปแล้วภายในกำหนดเวลา 3 ปี นับแต่วันออกจากราชการปรากฏหลักฐานชัดแจ้งว่าเกิดเจ็บป่วยถึงทุพพลภาพเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างที่ผู้นั้นรับราชการให้จ่ายบำนาญพิเศษตามมาตรา 36 และถ้าถึงตายให้จ่ายบำนาญพิเศษตามมาตรา 40 ให้จ่ายนับแต่วันที่ขอและกรณีรับบำเหน็จไปแล้วให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษอย่างเดียว

มาตรา 38 การคำนวณบำนาญพิเศษให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนดตามเหตุการณ์ประกอบความพิการหรือทุพพลภาพของผู้นั้น

(1) ในยามปกติมีอัตราตั้งแต่ห้าในห้าสิบส่วนจนถึงยี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(2) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศ/เรือดำน้ำ/หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ/ทำการกวาดทุ่นระเบิด/ทำหน้าที่ขุด/ทำลาย/ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด/หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิษน้ำ/ได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำให้มีอัตราเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(3) เวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างที่มีการรบ หรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้นให้มีอัตราตั้งแต่สามสิบในห้าสิบส่วนจนถึงสามสิบห้าในห้าสิบส่วนของเงินเดือนเดือนสุดท้ายในกรณีที่ไม่มีเงินเดือนให้ถืออัตราเงินเดือนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา 39 กรณีมีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษแม้ยังไม่มีสิทธิรับบำนาญปกติ (เวลาราชการไม่ถึง 10 ปี ไม่เข้าเหตุ)

- ให้ได้รับบำนาญปกติได้ (ตามมาตรา 32) บวกกับบำนาญพิเศษด้วย

มาตรา 40 กรณีได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพและถึงแก่ความตาย

ตายก่อนได้รับบำนาญพิเศษให้จ่ายบำเหน็จตกทอด และบำนาญพิเศษให้แก่ทายาท

(1) ในยามปกติเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(2) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศหรือมีหน้าที่ต้องทำการโดดร่ม หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุดทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิษ หรือเวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลา การรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนสี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

มาตรา 41 ได้รับการเจ็บป่วยทุพพลภาพในมาตรา 36 เพราะเหตุ

(1) ต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือ

(2) ต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บซึ่งท้องที่นั้นได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

วรรคสอง ได้รับการเจ็บป่วยทุพพลภาพ เพราะเหตุดังกล่าว

- ให้ได้รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษ (ตามมาตรา 36)
- ถ้าถึงตายให้จ่ายบำนาญพิเศษเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย (ตามมาตรา 40 (1))

มาตรา 42 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นสูญหายไปและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายตามที่กำหนดในมาตรา 36 ถึงตายเมื่อพ้นกำหนด 2 เดือน นับแต่วันสูญหายให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเพื่อประโยชน์แห่ง พ.ร.บ. นี้ว่าผู้นั้นถึงแก่ความตายในวันที่สูญหายและให้จ่ายบำนาญพิเศษตามเกณฑ์ในมาตรา 40

วรรคสอง ถ้ามิได้ตายก็ให้งดจ่ายบำนาญพิเศษ ถ้าจะต้องจ่ายเงินเดือนให้ในระหว่างเวลาที่สันนิษฐานว่าถึงแก่ความตายให้หักจำนวนเงินทั้งหมดที่จ่ายไปแล้วออกจากจำนวนเงินที่ต้องจ่าย

มาตรา 43 การจ่ายบำนาญพิเศษ กรณีได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพและถึงแก่ความตายจ่ายให้ทายาทดังนี้

1. บุตรให้ได้รับ 2 ส่วน ถ้าบุตร 3 คนขึ้นไป ให้ได้รับ 3 ส่วน
2. สามีหรือภริยา ให้ได้รับ 1 ส่วน
3. บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

มาตรา 43 การจ่ายบำนาญพิเศษ กรณีได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพและถึงแก่ความตาย

- วรรคสอง ไม่มีทายาทหรือทายาทตายก่อน ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นระหว่างทายาทผู้มีสิทธิตามส่วนในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้บำนาญพิเศษ
- วรรคสาม จ่ายบำนาญพิเศษแล้ว ปรากฏว่ามีบุตรตามคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายซึ่งได้มีการฟ้องร้องคดีให้รับเด็กเป็นบุตรก่อน หรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตาย หรือวันที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาให้แบ่งบำนาญพิเศษใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิ กรณีนี้ให้จังหวัดหักเอาคืนจากทายาทซึ่งรับไปแล้วตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด
- วรรคสี่ หักเอาคืนจากทายาทไม่ได้ จังหวัดไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำนาญพิเศษให้แก่บุตรตามคำพิพากษาของศาล
- วรรคห้า ไม่มีทายาท และผู้ว่าราชการจังหวัดได้พิจารณาจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะแล้ว ปรากฏภายหลังมีบุตรตามคำพิพากษาให้จังหวัดสั่งจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่บุตรตามคำพิพากษา กรณีนี้ให้จังหวัดหักเอาจากทายาท กรณีหักหรือเรียกคืนไม่ได้จังหวัดไม่ต้องรับผิดชอบ
- วรรคหก บุคคลซึ่งได้รับบำนาญพิเศษตายหรือหมดสิทธิไปให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติลงเพียงนั้น

มาตรา 44 กำหนดเวลาและเงื่อนไขการจ่าย

(1) บุตร รับได้จนถึงอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์

- บุตร รับได้จนถึงอายุครบ 25 ปีบริบูรณ์ กรณีศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษาหรือชั้นอุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรอง

(2) สามีหรือภริยา ให้ได้รับตลอดชีวิต เว้นแต่ทำการสมรสใหม่

(3) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต

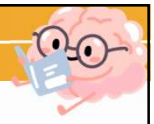
(4) บุคคลอื่นนอกจากที่กล่าว ถ้าอายุไม่ถึง 20 ปีบริบูรณ์รับอย่างบุตรแล้วแต่กรณี ถ้าไม่เข้าลักษณะให้รับอยู่เพียง 10 ปี วรรคสอง กรณีผู้มีสิทธิรับบำนาญพิเศษพิการถึงทุพพลภาพอยู่ก่อนแล้ว หรือในระหว่างที่มีสิทธิรับให้รับตลอดเวลาที่ทุพพลภาพ

มาตรา 45 กรณีรับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพรวมกับบำนาญปกติ

- รวมแล้วรับไม่ถึงเดือนละ 15,000 บาท
- ให้ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มขึ้นจนครบ 15,000 บาท
- จะขอเปลี่ยนเป็นการรับบำเหน็จพิเศษแทนได้จำนวนเงินเท่ากับบำนาญพิเศษ 60 เดือน

มาตรา 46 ขอรับบำนาญพิเศษต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรองกับรายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตรายได้รับการเจ็บป่วยหรือถูกประทุษร้าย นั้นและให้แสดงถึงเหตุการณ์อันทำให้ควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายถึงตาย

"บำเหน็จดำรงชีพ"

มาตรา 46/1 บำเหน็จดำรงชีพ ได้แก่ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่ายให้ครั้งเดียว

- จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
- จ่ายไม่เกิน 15 เท่า ของบำนาญรายเดือน แต่ต้องไม่เกิน 5 แสน

(กำหนดในกฎกระทรวง)

เช่น บำนาญ 12,000 บาท x 15 = จ่าย 180,000 บาท (จ่ายครั้งเดียว)

เช่น บำนาญ 20,000 บาท x 15 = จ่าย 300,000 บาท

ถ้า บำนาญ 40,000 บาท x 15 = 600,000 บาท จ่ายได้ 500,000 บาท

- กรณีรับไปแล้ว กลับเข้ารับราชการใหม่ ออกจากราชการครั้งหลังเลือกรับบำนาญไม่มีสิทธิรับอีก

- ผู้รับบำนาญได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว กลับเข้ารับราชการใหม่มีสิทธินับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่อง ตามมาตรา 30 เมื่อออกจากราชการครั้งหลังเลือกรับบำเหน็จ ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

เช่น เงินเดือน 40,000 บาท x อายุราชการ 32 ปี = บำเหน็จปกติ 1,280,000 บาท

= บำเหน็จปกติ 1,280,000 บาท - บำเหน็จดำรงชีพที่รับไปแล้ว 200,000 บาท

= มีสิทธิรับบำเหน็จปกติ 1,080,000 บาท

- กรณีแสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ถึงแก่ความตายก่อนได้รับ ให้การจ่ายเงินดังกล่าวระงับไป

กฎกระทรวง
กำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ
พ.ศ. 2548

ข้อ 1 บำเหน็จดำรงชีพให้จ่ายในอัตราสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับแต่ไม่เกินห้าแสนบาท โดยให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ ดังต่อไปนี้

(1) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ให้มีสิทธิขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินสองแสนบาท

(2) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีขึ้นไปแต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินสี่แสนบาท แต่ถ้าผู้รับบำนาญนั้นได้ใช้สิทธิตาม (1) ไปแล้วให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินส่วนที่ยังไม่ครบตามสิทธิของผู้นั้น แต่รวมกันแล้วไม่เกินสี่แสนบาท

(3) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดสิบปีขึ้นไป ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินห้าแสนบาท แต่ถ้าผู้รับบำนาญนั้นได้ใช้สิทธิตาม (1) หรือ (2) ไปแล้ว ให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินส่วนที่ยังไม่ครบตามสิทธิของผู้นั้น แต่รวมกันแล้วไม่เกินห้าแสนบาท

(แก้ไขโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2563)

กฎกระทรวง
กำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ
พ.ศ. 2548

ข้อ 2 ผู้รับบำนาญซึ่งประสงค์จะรับบำเหน็จดำรงชีพ ให้ขอรับได้ตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2548 ถึง วันที่ 30 เมษายน 2548 ในกรณีที่ผู้รับบำนาญคนใดมิได้ขอรับภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

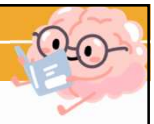
ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการและเลือกรับบำนาญจะขอรับบำเหน็จดำรงชีพพร้อมกับการขอรับบำนาญก็ได้ ในกรณีที่ยังไม่ขอรับบำเหน็จดำรงชีพพร้อมกับการขอรับบำนาญ หากภายหลังจะขอรับบำเหน็จดำรงชีพให้ขอรับได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

ข้อ 3 ในกรณีที่ผู้รับบำนาญหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยหรืออาญาก่อนออกจากราชการ จะขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้เมื่อกรณีหรือคดีถึงที่สุดและมีสิทธิรับบำนาญ โดยขอรับตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ 2

(กฎกระทรวง ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2548)

"บำเหน็จตกทอด"

มาตรา 47

วรรคแรก ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตายโดยการตายมิได้เกิดจากประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง

- จ่ายบำเหน็จตกทอดแก่ทายาท เท่ากับเงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

วรรคสอง จ่ายบำเหน็จตกทอดแล้ว ปรากฏบุตรชอบด้วยกฎหมายโดยคำพิพากษาให้เรียกคืนจากทายาทซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปแล้วตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดเรียกคืนไม่ได้จังหวัดไม่ต้องรับผิดชอบ

มาตรา 48

วรรคแรก ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ถึงแก่ความตาย จ่ายบำเหน็จตกทอด จำนวน 30 เท่าของบำนาญรายเดือน รวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.) ที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับ

วรรคสอง รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพที่รับไปแล้ว

มาตรา 49 บำเหน็จตกทอดคำนวณแล้วไม่ถึง 3,000 บาท ให้จ่าย 3,000 บาท

"การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ"

มาตรา 50 เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นได้รับเรื่องราวขอรับบำเหน็จบำนาญแล้วให้รีบตรวจสอบและนำส่งให้ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 30 วัน นับแต่วันรับและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรีบพิจารณาสั่งจ่ายภายใน 21 วัน นับแต่วันรับเว้นแต่ความล่าช้าเป็นเพราะความผิดของผู้ขอหรือราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี

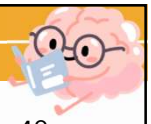
"การเสียสิทธิรับบำนาญ"

มาตรา 52 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาวินิจฉัยว่าถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด ตามมาตรา 47

มาตรา 53 ผู้ซึ่งได้รับบำนาญปกติหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ผู้ใดกระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถ้าถึงแก่ความตายก่อนมีคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุดให้คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำนาญ ตามมาตรา 48

มาตรา 54 ทายาทต่อไปนี้ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำนาญ ตามมาตรา 40, มาตรา 41, มาตรา 42, มาตรา 47, มาตรา 48

(1) ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้เจ้าบำนาญ หรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(2) ทายาทตามมาตรา 43 ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือ

(3) ผู้ใดฟ้องเจ้าบำนาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนหาว่าทำความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำพยานเท็จ

ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งจ่ายบำนาญแล้ว เบิกจ่ายให้ผู้มีสิทธิได้หรือไม่ ต้องทำอย่างไร ?

กรณีผู้มีสิทธิมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยหรืออาญาก่อนออกจากราชการ

- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.5/ว 4797 ลงวันที่ 2 พ.ค. 2567

เรื่อง การขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือบำเหน็จ และบำเหน็จรายเดือนของลูกจ้างประจำ ซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาโดยการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด

การคำนวณ
เงินบำเหน็จบำนาญฯ

"องค์ประกอบสำคัญในการคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญ"

เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ หมายถึง เวลาราชการปกติรวมเวลาราชการทวีคูณ (ถ้ามี)

เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายถึง เงินเดือนที่ได้รับจากงบประมาณของราชการส่วนท้องถิ่น ประเภทเงินเดือน เดือนสุดท้ายที่ออกจาราชการโดยไม่รวมเงินเพิ่มประจำตำแหน่ง หรือเงินเพิ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะ แต่ให้รวมเงินเพิ่มสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) และหรือการปราบปรามผู้กระทำผิด (ถ้ามี)

ประกาศคณะกรรมการกลางฯ
เรื่อง หลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือน

- การเลื่อนขั้นเงินเดือนปกติ ให้เลื่อนปีละสองครั้ง (ข้อ 5) ดังนี้

ครั้งที่หนึ่ง ให้เลื่อนในวันที่ 1 เมษายน ของปีที่ได้เลื่อน

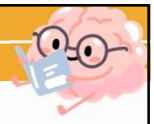
ครั้งที่สอง ให้เลื่อนในวันที่ 1 ตุลาคม ของปีถัดไป

- กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดที่จะต้องพ้นจากราชการไปเพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญฯ ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารราชการส่วนท้องถิ่น สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญในวันที่ 30 ก.ย. ของปีที่จะพ้นจากราชการ (ข้อ 16)

- กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนแต่ผู้นั้นถึงแก่ความตายก่อนหรือในวันที่ 1 เม.ย. หรือ 1 ต.ค. ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารราชการส่วนท้องถิ่นสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญโดยให้มีผลในวันที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย (ข้อ 17)

"พระราชกฤษฎีกา การจ่ายเงินเดือน เงินปีฯ พ.ศ. 2535"

- การจ่ายเงินเดือน (มาตรา 19)

ลาออก ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันถึงกำหนดลาออก

ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันที่ระบุในคำสั่ง

พ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ ให้จ่ายได้ถึงวันสิ้นปีงบประมาณ

(มาตรา 18 ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการให้จ่ายเงินเดือนถึงวันที่ถึงแก่ความตาย)

"ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญฯ พ.ศ. 2546"

- การสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ (ข้อ 26)

บำเหน็จบำนาญปกติ หรือบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ให้สั่งจ่ายได้ตั้งแต่วันขาดจากอัตราเงินเดือนเป็นต้นไป

บำเหน็จตกทอดหรือบำนาญพิเศษในกรณีถึงแก่ความตายหรือสูญหาย ซึ่งจ่ายให้ทายาทหรือผู้มีสิทธิ ให้สั่งจ่ายได้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ถึงแก่ความตายหรือสันนิษฐานว่าถึงแก่ความตาย

"เงินบำเหน็จปกติ"

เงินที่ทางราชการจ่ายให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายครั้งเดียว (เป็นเงินก้อน)

เงินบำเหน็จปกติ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

เช่น - เงินเดือนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากราชการได้รับ 40,000 บาท

- มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จ 30 ปี

จะได้รับบำเหน็จปกติ = 40,000 × 30 = 1,200,000 บาท

"เงินบำนาญปกติ"

เงินที่ทางราชการจ่ายให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน (จนกว่าจะถึงแก่ความตาย)

$$\text{เงินบำนาญปกติ} = \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ}}{50}$$

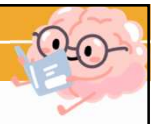
เช่น - เงินเดือนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากราชการได้รับ 40,000 บาท

- มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำนาญ 30 ปี

จะได้รับบำนาญปกติ = $\frac{40,000 \times 30}{50}$ = 24,000 บาท/เดือน

"บำเหน็จดำรงชีพ"

- หลักการ คือ จ่ายให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญ ไม่เกิน 15 เท่าของบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกิน 500,000 บาท ดังนี้

(1) ผู้รับบำนาญอายุต่ำกว่า 65 ปี ขอรับได้ไม่เกิน 200,000 บาท

(2) ผู้รับบำนาญอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 70 ปี ขอรับได้ไม่เกิน 400,000 บาท แต่ถ้าใช้สิทธิตามข้อ (1) ไปแล้วให้ขอรับได้ไม่เกิน ส่วนที่ยังไม่ครบตามสิทธิ แต่รวมกันแล้วต้องไม่เกิน 400,000 บาท

(3) ผู้รับบำนาญอายุ 70 ปีขึ้นไป ขอรับได้ไม่เกิน 500,000 บาท แต่ถ้าใช้สิทธิตามข้อ (1) หรือ (2) ไปแล้วให้ขอรับได้ไม่เกินส่วนที่ยังไม่ครบตามสิทธิ แต่รวมกันแล้วต้องไม่เกิน 500,000 บาท

ตัวอย่าง รับบำนาญ 32,000 บาท ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ ไม่เกิน 15 เท่าของบำนาญแต่ไม่เกิน 500,000 บาท บำเหน็จดำรงชีพที่คำนวณได้คือ 32,000 x 15 = 480,000 บาท

- ขอรับครั้งแรก (อายุต่ำกว่า 65 ปี) ขอรับได้ 200,000 บาท
- ขอรับครั้งที่สอง (อายุ 65 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 70 ปี) ขอรับได้ 200,000 บาท
- ขอรับครั้งที่สาม (อายุ 70 ปีขึ้นไป) ขอรับได้อีก 80,000 บาท

กฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา 30 กันยายน 2563)

"เงินบำเหน็จตกทอด"

1. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตายระหว่างรับราชการอยู่ ให้จ่ายบำเหน็จตกทอด ให้แก่ทายาท ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ตายระหว่างรับราชการ ถ้าความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง

เงินบำเหน็จตกทอด = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

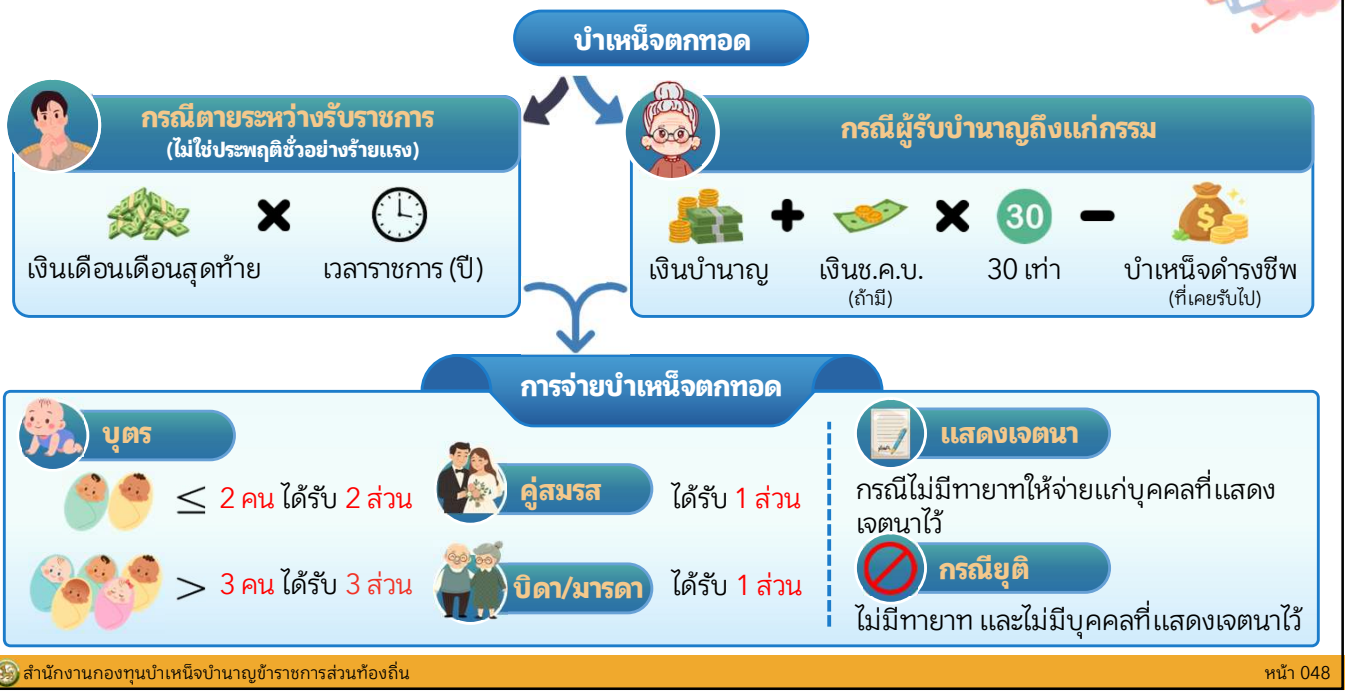
2. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ให้จ่ายบำเหน็จตกทอด ให้แก่ทายาท ของข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นที่ตายจำนวน 30 เท่าของ บำนาญรายเดือนรวม ช.ค.บ. (ถ้ามี) และหักส่วนที่มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว (ถ้ามี)

เงินบำเหน็จตกทอด = (เงินบำนาญรายเดือน + ช.ค.บ. (ถ้ามี) x 30) - เงินบำเหน็จดำรงชีพที่ขอรับไปแล้ว

เงินบำนาญรายเดือน รวมบำนาญปกติ และบำนาญพิเศษ

"ขั้นตอนการดำเนินการ กรณีพบทายาทเพิ่มเติม"

1 ปรากฏทายาทเพิ่มเติม

ในกรณีจังหวัดออกคำสั่งจ่ายบำเหน็จตกทอดให้แก่ทายาทแล้วต่อมาปรากฏมีทายาทเพิ่มภายหลัง (เช่น บุตรตามคำพิพากษาของศาล)

2 จังหวัดออกคำสั่งจ่ายใหม่

จังหวัดต้องยกเลิกคำสั่งเดิมและดำเนินการออกคำสั่งจ่ายบำเหน็จตกทอดฉบับใหม่ให้ถูกต้องตามสิทธิที่เปลี่ยนแปลง

3 ดำเนินการเรียกคืนเงิน

เรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาทกลุ่มเดิมที่ได้รับเงินไปก่อนแล้ว

หากไม่สามารถเรียกคืนส่วนที่รับเกินคืนได้ จังหวัดไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายแต่อย่างใด

"ขั้นตอนการจ่ายบำเหน็จตกทอด กรณีไม่มีทายาท"

1 กรณีไม่มีทายาท ผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอด

2 ให้ออกคำสั่งจ่ายแก่บุคคลที่มีชื่อระบุตัวในหนังสือแสดงเจตนา ให้เป็นไปตามแบบประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด

3 ยุติ ยกเลิก

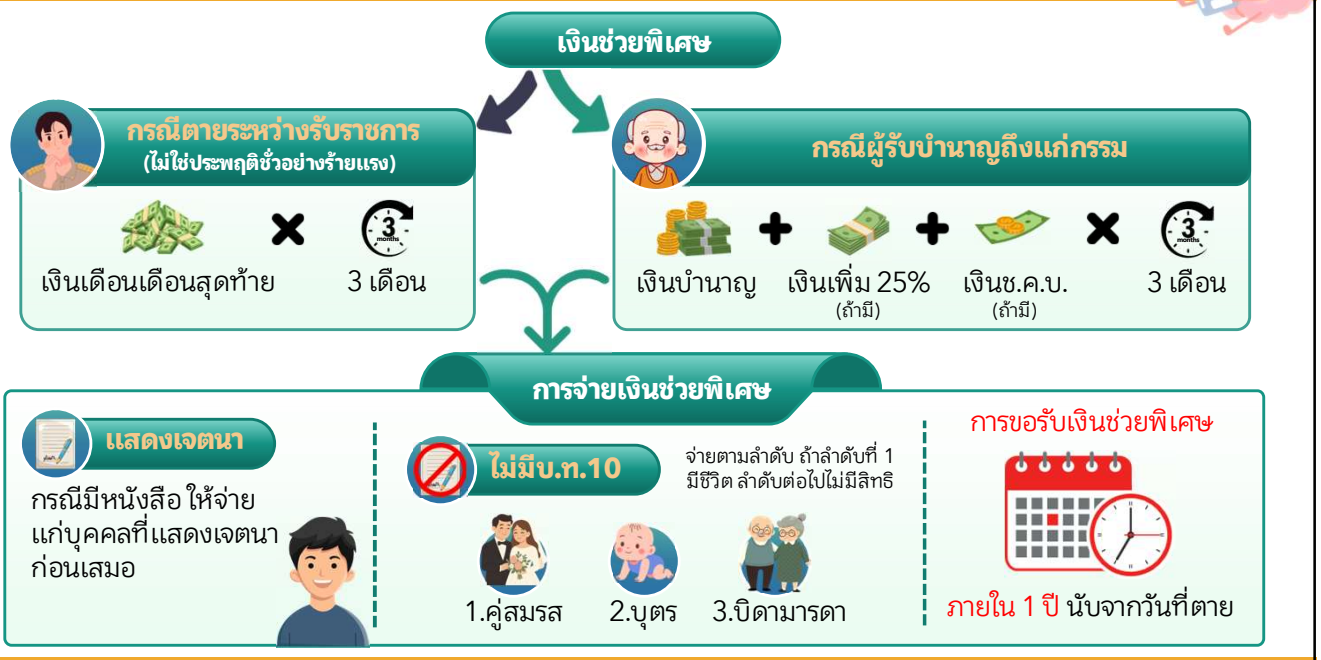
กรณีไม่มีทายาท และบุคคลที่ได้แสดงเจตนาไว้ หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดเป็นอันยุติลง

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง การแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด

- ข้าราชการ/ผู้รับบำนาญส่วนท้องถิ่น ยื่นแบบต่อ อปท. เจ้าสังกัดที่เบิกจ่ายบำนาญ
- การแสดงเจตนาให้มีผลตั้งแต่วันยื่นแบบแสดงเจตนาระบุผู้รับได้ไม่เกิน 3 คน ตามแบบที่กำหนด
- กรณีระบุเกินกว่า 1 คน ให้กำหนดส่วนที่แต่ละคนมีสิทธิรับ ถ้าไม่กำหนดส่วนให้ถือว่าทุกคนได้รับในอัตราส่วนที่เท่ากัน ถ้าบุคคลที่ระบุคนใดเสียชีวิตไปก่อนให้แบ่งจ่ายให้แก่บุคคลที่เหลือ
- กรณีข้าราชการให้เก็บแบบแสดงเจตนาฯ ไว้กับแฟ้มประวัติที่ อปท. ต้นสังกัด
- กรณีผู้รับบำนาญให้เก็บไว้กับ อปท. ที่เบิกจ่ายบำนาญ กรณีมีการเปลี่ยนสถานที่รับบำนาญให้ส่งตามไปยัง อปท. ที่ใหม่ที่เป็นผู้เบิกจ่ายบำนาญในตอนท้ายของแบบจะมีบันทึกการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถยกเลิกแบบดังกล่าว และระบุผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดใหม่โดยจะต้องยื่นแบบใหม่แทนฉบับเดิม

หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยพิเศษ กรณีผู้รับบำนาญส่วนท้องถิ่นถึงแก่ความตาย

1. ผู้รับบำนาญยื่นหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยพิเศษ หรือ แบบ บ.ท. 10 ไว้กับ อปท. ที่เบิกจ่ายบำนาญ
2. กรณีมีการเปลี่ยนสถานที่รับบำนาญให้ส่งแบบ บ.ท. 10 ตามไปยัง อปท. ที่ใหม่ที่เป็นผู้เบิกจ่ายบำนาญด้วย
3. ระบุชื่อผู้รับเงินช่วยพิเศษได้เพียงรายเดียว
4. สามารถยื่นแบบ บ.ท. 10 ฉบับใหม่แทนฉบับเดิมเพื่อเปลี่ยนแปลงผู้รับเงินช่วยพิเศษได้ โดยให้แนบฉบับเดิมไว้ด้วย

กรณีหารือที่ 1

การขอรับบำเหน็จตกทอด โดยก่อนถึงแก่ความตายมิได้แสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด

- พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญฯ พ.ศ. 2500 กำหนดให้จ่ายบำเหน็จตกทอด แก่ทายาท ได้แก่ บุตร คู่สมรส และบิดามารดา กรณีทายาทในลำดับใดได้ตายไปก่อนให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทที่เหลืออยู่ตามสิทธิที่ได้รับ
  - ในกรณีไม่มีทายาททั้ง 3 อนุมาตรา ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด
  - ในกรณีไม่มีทายาทและไม่ได้แสดงเจตนาไว้บำเหน็จตกทอดเป็นอันยุติ

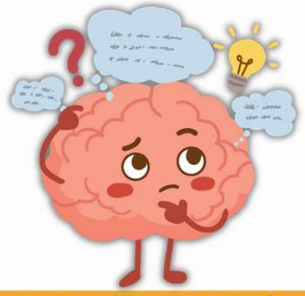

กรณีหารือ ที่ 2

กรณีข้าราชการ**ยื่นขอลาออก**จากราชการ **แต่**ได้ถึงแก่ความ**ตายก่อนแสดงเจตนาขอใช้สิทธิ**รับบำเหน็จบำนาญปกติ

- กฎหมายกำหนด “ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์แทนการรับบำนาญก็ได้” แต่เมื่อ นาย ก. มิได้แสดงเจตนาว่าจะขอรับเงินบำเหน็จหรือบำนาญถือว่า นาย ก. เป็นผู้มีสิทธิรับบำนาญปกติ ต่อมาเมื่อ นาย ก. ถึงแก่ความตาย จึงต้องออกคำสั่งจ่ายบำนาญปกติและบำเหน็จตกทอดตาม พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2500

"ตัวอย่าง กรณีไม่ได้ระบุประเภทการขอรับ"

- นาย ก. ลาออก 1 ม.ค. 2569 แต่ยังไม่ได้มีเจตนาระบุประเภทการขอรับเงินบำเหน็จหรือบำนาญ โดยมีเวลาราชการทั้งสิ้น 24 ปี 8 เดือน (25 ปี)
- เสียชีวิต 9 ม.ค. 2569
- ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงต้องออกคำสั่งจ่ายเงินบำนาญให้แก่ นาย ก. ตั้งแต่ วันที่ 1 – 9 ม.ค. 2569 จ่ายบำนาญปกติจนถึงวันที่เสียชีวิต (จ่ายให้กับผู้จัดการมรดก)
- และออกคำสั่งจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด (30 เท่าของบำนาญรายเดือน) และเงินช่วยพิเศษ ให้แก่ทายาท ตั้งแต่วันที่ 10 ม.ค. 2569 (ถัดจากวันที่ตาย)

"ตัวอย่าง กรณีระบุประเภทการขอรับ"

- นาย ก. ออกจากราชการด้วยเหตุสูงอายุ (เกษียณราชการ) มีเวลาราชการในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ 17 ปี จึงมีสิทธิรับบำนาญ
- นาย ก. แสดงเจตนายื่น ขอรับบำเหน็จแทนบำนาญ
- ผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งจ่ายบำเหน็จให้นาย ก. ตามที่แสดงเจตนาตามแบบขอรับเงิน (แบบบ.ท. 1)

"เวลาราชการและการนับเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ"

1

นับเวลาราชการให้ในวันที่ได้รับเงินเดือน

2

นับตั้งแต่อายุครบ 18 ปีบริบูรณ์

3

ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ นับตั้งแต่ขึ้นทะเบียนทหาร

4

ป่วย ลา พักราชการ ถ้าได้เงินเดือน นับเวลาราชการเต็ม

5

ได้รับการคัดเลือก สอบคัดเลือก ไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ ให้นับเวลาราชการเต็มเวลา

6

เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนับจำนวนปี
นับ 12 เดือน เป็น 1 ปี/เศษของปีถ้าถึง 1/2 ปี นับเป็น 1 ปี/วัน มีหลายระยะนับ 30 วัน เป็น 1 เดือน

"การนับอายุบุคคล"

(หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0313.4/ว 18597 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2537)

การนับอายุตามป.พ.พ. มาตรา 16 ใช้ "วันชนวัน เดือนชนเดือน ปีบวกปี" แต่จะครบกำหนดปีบริบูรณ์ก่อนวันที่ที่เกิด 1 วัน เช่น นาย ก. เกิด 6 เม.ย. 2509 จะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 5 เม.ย. 2569

มาตรา 16 การนับอายุของบุคคลให้เริ่มนับแต่วันเกิด ในกรณีที่รู้ว่าเกิดในเดือนใดแต่ถ้าไม่รู้วันเกิดให้นับวันที่หนึ่งแห่งเดือนนั้นเป็นวันเกิด แต่ถ้าพ้นวิสัยที่จะหยั่งรู้เดือนและวันเกิดของบุคคลใด ให้นับอายุบุคคลนั้นตั้งแต่วันต้นปีปฏิทิน (1 ม.ค.) ซึ่งเป็นปีที่บุคคลนั้นเกิด

- เพื่อให้ทราบอายุในวันบรรจุแต่งตั้งให้เข้ารับราชการ
- เพื่อประโยชน์ในการนับอายุข้าราชการทั่วไปเมื่อลาออก
- เพื่อให้ทราบอายุของข้าราชการทุกประเภท กรณีเกษียณอายุราชการ

"การนับอายุบุคคล"

มาตรา 21 แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2500 บัญญัติว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ นั้น

- การพิจารณาปีที่จะเกษียณอายุราชการ
- ผู้เกิด ตั้งแต่ 1 ม.ค. ถึง 1 ต.ค. จะต้องเกษียณฯ วันที่ 1 ต.ค. พ.ศ. เกิด บวก 60
- ผู้เกิด ตั้งแต่ 2 ต.ค. ถึง 31 ธ.ค. จะต้องเกษียณฯ วันที่ 1 ต.ค. พ.ศ. เกิด บวก 61

"เวลาราชการและการนับเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ"

1.
เกษียณอายุราชการ

2.

พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ
(อายุครบ 60 ปี บริบูรณ์)

3.
การนับเวลาเพื่อคำนวณอายุบุคคล

4.

ป.พ.พ. มาตรา 16 ให้นับวันเกิดเป็นวันแรกแห่งการคำนวณอายุ

5.
การแก้ไข วัน/เดือน/ปี เกิด

6. **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไข วัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. 2548 ข้อ 8 และ 9**

ยื่นแก้ไขเมื่อใดก็ได้

กรณีแก้ไขในปีก่อนเกษียณ ต้องยื่นภายในเดือน ธ.ค. ของปีงบประมาณนั้น

"การนับเวลาราชการต่อเนื่อง กรณีกลับเข้ารับราชการใหม่"

พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543 มีผลใช้บังคับ 16 พ.ย. 2543

กลับเข้ารับราชการ ก่อน 16 พ.ย. 2543 ← **16 พ.ย. 43** → **กลับเข้ารับราชการ หลัง 16 พ.ย. 2543**

ไม่มีสิทธินับเวลาราชการ ต่อเนื่อง

ครั้งที่ 1 + ครั้งที่ 2 = ครั้งที่ 2 นับได้แค่ครั้งที่ 2 เท่านั้น

ยกเว้น : ผู้ได้รับบำนาญ แล้วกลับเข้ารับราชการใหม่ โดย ยกเลิกรับบำนาญ เพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่องได้

นับเวลาราชการ ต่อเนื่องได้ทุกกรณี ครั้งที่ 1 + ครั้งที่ 2 = นับเวลารวมกันได้

ยกเว้น : ถูกไล่ออก หรือปลดออก (ก่อน 16 พ.ย. 43)
ไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ

เช่น เคยมีเวลาราชการตอนออกจากราชการครั้งแรก เวลาราชการไม่ถึง 10 ปี หากกลับมารับราชการใหม่อีกครั้ง สามารถนำเวลาครั้งก่อนมานับรวม
หรือ หากออกจากราชการและรับบำเหน็จปกติไปแล้ว สามารถคืนบำเหน็จปกติเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่องได้

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระยะเวลาในการคืนบำเหน็จข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่อง ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

- ยกเลิก ประกาศ เดิม ฉบับลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2554
- กรณีแจ้งความประสงค์จะคืนบำเหน็จภายใน 90 วัน นับแต่วันที่กลับเข้ารับราชการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนของบุคคลทั่วไปของธนาคารออมสินในปีนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ โดยไม่ต้องนำดอกเบี้ยมาทบต้น โดยคิดตั้งแต่วันที่ได้รับบำเหน็จเป็นต้นไปจนถึงวันก่อนวันที่กลับเข้ารับราชการ
- สามารถทำหนังสือขอผ่อนผันเวลาคืนหากไม่สามารถคืนภายใน 90 วัน ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอนุมัติ (เริ่มคิดดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราดอกเบี้ยร้อยละสามต่อปีบวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี ตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการจนถึงวันที่ส่งคืนเงินครบถ้วน)
- กรณีไม่ยื่นเรื่องขอคืนภายใน 90 วันนับแต่วันที่กลับเข้ารับราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุมัติ และถ้าสาเหตุการคืนล่าช้าเกิดจากตัวข้าราชการเอง (เริ่มคิดดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราดอกเบี้ยร้อยละสามต่อปีบวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี ตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการจนถึงวันที่ส่งคืนเงินครบถ้วน)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระยะเวลาในการคืนบำเหน็จข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่อง ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

- กรณีถ้าเดิมไม่ได้เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นก็ให้ส่งคืนให้อปท. ต้นสังกัดที่กลับเข้ารับราชการใหม่
- เงินบำเหน็จและดอกเบี้ยที่ส่งคืน ให้ อปท. นำส่ง ก.บ.ท. ทันทีตามวิธีการส่งเงินสมทบ
- สิทธิการนับเวลาราชการต่อเนื่อง มีผลต่อเมื่อได้คืนเงินบำเหน็จและดอกเบี้ยครบถ้วนแล้ว
- อปท.ใดไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ได้ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทยเป็นราย ๆ ไป

“ประเด็นการพิจารณาการนับอายุราชการต่อเนื่อง”

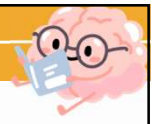
1. ผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่นับแต่วันที่ พ.ร.บ. นี้ใช้บังคับ (16 พ.ย. 2543) ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังได้ เว้นแต่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นถูกปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ และไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ
2. กรณีล่วงพ้น 90 วันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการต้องได้รับอนุมัติจากนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การแจ้งความประสงค์คืนบำเหน็จ หากไม่ปรากฏหลักฐานหรือเอกสารว่าได้มีการแจ้งความประสงค์ กรณีจึงถือว่าความล่าช้าเกิดจากความบกพร่องของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเอง
3. ให้ส่งคืน อปท. ต้นสังกัดที่กลับเข้ารับราชการใหม่ และบันทึกในบัตรประวัติ

เงินบำนาญ
พิเศษ

“บำนาญพิเศษของ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น กรณีทุพพลภาพเนื่องจากปฏิบัติหน้าที่”

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญพิเศษ เนื่องจากประสบเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. กรณีที่ปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ทำให้ได้รับอันตรายจนพิการ เสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด หรือได้รับการป่วยเจ็บซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วและแสดงว่าถึงทุพพลภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีก ให้ได้รับบำนาญพิเศษกับทั้งบำนาญปกติด้วย เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง (มาตรา 36)

ข. กรณีที่ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญไปแล้ว ถ้าภายใน 3 ปีนับแต่วันที่ออกจากราชการหากปรากฏว่าป่วยเจ็บทุพพลภาพ โดยปรากฏหลักฐานชัดแจ้งว่าการป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพดังกล่าว เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในระหว่าง ที่รับราชการก็จะมีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษโดยจ่ายให้นับแต่วันขอ ถ้าได้รับบำนาญไปแล้วก็ให้ได้รับบำนาญพิเศษด้วย ถ้ารับบำเหน็จไปแล้วให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษ (มาตรา37)

"บำนาญพิเศษของ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น กรณีทุพพลภาพเนื่องจากปฏิบัติหน้าที่"

ค. กรณีได้รับการป่วยเจ็บทุพพลภาพ เพราะเหตุต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งท้องที่นั้นได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา และข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกิดป่วยเจ็บทุพพลภาพ ดังเช่นข้อ ก. มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ (มาตรา 41)

"บำนาญพิเศษของ ทายาท กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นเสียชีวิต อันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่"

- กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ ตามข้อ ก. ข. และ ค. (ตามมาตรา 36, มาตรา 37, และมาตรา 41) ถ้าถึงแก่ความตาย ให้จ่ายบำนาญพิเศษแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์การแบ่งสัดส่วนที่กำหนดในมาตรา 43

- กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่น สูญหายโดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา 36 ถึงตาย เมื่อพ้นกำหนด 2 เดือนนับแต่วันสูญหาย ให้สันนิษฐานว่าถึงแก่ความตายในวันที่สูญหาย และให้จ่ายบำนาญพิเศษแก่ทายาท แต่ถ้าปรากฏภายหลังไม่ตาย ให้งดจ่ายบำนาญพิเศษ และถ้าต้องจ่ายเงินเดือนระหว่างเวลาที่สันนิษฐานว่าตาย ก็ให้หักจำนวนเงินทั้งหมดที่จ่ายไปแล้วออกจากจำนวนเงินที่ต้องจ่ายนั้น (มาตรา 42)

บำนาญพิเศษ (กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่น เสียชีวิต/สูญหายเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่)

ทายาทรับบำนาญพิเศษ

ระหว่างที่รับราชการ

- ตาย
  - ปฏิบัติราชการในหน้าที่/ถูกประทุษร้าย เพราะกระทำการตามหน้าที่ (มาตรา 36)
  - ปฏิบัติราชการนอกเขตตำบล/ท้องที่กันดาร เสี่ยงโรคภัย (มาตรา 41)
- สูญหาย
  - ได้รับอันตรายจากการปฏิบัติหน้าที่/ถูกประทุษร้ายเพราะกระทำการตามหน้าที่ (มาตรา 42)

บำเหน็จตกทอด

ออกจากราชการแล้ว

ภายใน 3 ปี ป่วยเจ็บและถึงตายเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างรับราชการ (มาตรา 37)

อัตราบำนาญพิเศษ (ยามปกติ) กึ่งหนึ่งของเงินเดือน

อัตราบำนาญพิเศษ (กรณีอื่น ๆ) 40 ใน 50 ส่วนของเงินเดือน

→ ทายาท

บำนาญพิเศษ (กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่น เสียชีวิต/สูญหายเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่)

ทายาท

ยามปกติ กึ่งหนึ่งของเงินเดือนเดือนสุดท้าย (มาตรา 40, 43, 44)
เสี่ยงภัย 40 ใน 50 ส่วน ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย

- (1) บุตร
  - ≤ 2 คนได้ 2 ส่วน
  - > 3 คนได้ 3 ส่วน
  - บุตรได้ถึง 20 ปี ถ้าเรียนได้ถึง 25 ปี
- (2) สามีหรือภรรยา
  - 1 ส่วน
  - ∞ ตลอดชีวิต ยกเว้นสมรสใหม่
- (3) บิดามารดา
  - 1 ส่วน
  - ∞ ตลอดชีวิต

IF.. ถ้าไม่มีทายาท ตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือทายาทนั้นตายไปก่อน → แบ่งตามทายาทที่เหลือ

IF.. ถ้าไม่มีเลย → ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา → ผู้อุปการะ หรือผู้ในอุปการะ

เกณฑ์การพิจารณา
- มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้อุปการะ/หรืออยู่ในอุปการะ
- พิจารณาตามส่วนที่ ผวจ. จะกำหนดให้ (มาตรา 43, 44)

กรณีทุพพลภาพ ได้ตลอดเวลาที่ทุพพลภาพ

ถ้าอายุไม่ถึง 20 ปี ให้รับเสมือนบุตร ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวให้รับได้เพียง 10 ปี

เงินเพิ่ม
จากเงินบำนาญฯ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยเงินบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ 39 กล่าวถึงการจ่ายเงินเพิ่มจากเงินบำนาญในอัตราร้อยละ 25 ของเงินบำนาญปกติ หรือบำนาญพิเศษแล้วแต่กรณี โดยสรุป ดังนี้

(1) ออกก่อน 1 ม.ค. 2509 ไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญร้อยละ 25

(2) นับแต่ 1 ม.ค. 2509 เป็นต้นไป ถ้าออกโดยมีสิทธิรับบำนาญจะได้รับเงินบำนาญและเงินเพิ่มจากเงินบำนาญร้อยละ 25 แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่สูงกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(3) กรณีโอนหรือถูกสั่งไปรับราชการทางราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะมีสิทธิได้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญติดต่อกันให้ได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญร้อยละ 25 ตามสัดส่วนระยะเวลาที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น

(4) ข้าราชการที่เข้ารับราชการในราชการส่วนท้องถิ่นนับแต่ 1 ต.ค. 2535 เป็นต้นไป เมื่อออกหรือพ้นจากราชการและมีสิทธิได้รับบำนาญ ไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละ 25 จากเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษ

“หารือเรื่องสิทธิการขอรับเงินเพิ่มร้อยละ 25 จากเงินบำนาญ”

1. ต้องมีสถานะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2535 ทั้งกรณีบรรจุครั้งแรก/โอนย้ายมา อปท.
2. กรณีบรรจุเป็นข้าราชการ กทม. หรือ ข้าราชการพลเรือน ต่อมาโอนมา อปท. ก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2535 มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญร้อยละ 25 ตามสัดส่วนระยะเวลาที่เป็น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นกรณี

- ข้าราชการ กทม.
- ข้าราชการพลเรือน โอนมารับราชการ อปท.
- ข้าราชการถ่ายโอนทุกประเภท
- ข้าราชการท้องถิ่น โอนไปพลเรือนและโอนกลับมา อปท.

} ถ้าโอนมาหลัง 1 ตุลาคม 2535 ไม่มีสิทธิได้เงินเพิ่มร้อยละ 25 จากเงินบำนาญปกติ

“ตัวอย่าง”

เริ่มรับราชการครั้งแรก ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กทม. เมื่อวันที่ 12 พ.ค. 2532 ต่อมาวันที่ 16 เม.ย.2535 โอนมาดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาล เมื่อเกษียณหรือลาออกจากราชการ จึงมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญร้อยละ 25 ตามสัดส่วนระยะเวลาที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ช.ค.บ.
เงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับบำนาญ

"ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.)"

1. กำหนดสิทธิและอัตรา

กำหนดให้ข้าราชการผู้รับบำนาญได้รับเงิน ช.ค.บ. เพิ่มขึ้นจากบำนาญรายเดือนเพื่อให้เพียงพอกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ได้รับการปรับเพิ่มเงินเดือน

2. แหล่งงบประมาณ

จ่ายจากงบประมาณ อปท. ตามระเบียบฯ พ.ศ. 2522 ข้อ 7

ยกเว้นจ่ายจากเงินอุดหนุน สำหรับ "ตำแหน่งครู" และ "ข้าราชการถ่ายโอน"

กรณีเสียชีวิต: จ่ายเพียงวันที่ถึงแก่ความตาย (ระเบียบ ข้อ 6)

3. หน่วงงานที่รับผิดชอบ

ตามระเบียบฯ ข้อ 6 วรรคสอง (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2549

อปท. ที่รับบำนาญครั้งแรก รับผิดชอบจ่ายตลอดไป แม้จะเปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญในภายหลัง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2522

ระเบียบมท.ว่าด้วยเงินช่วยฯ (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2558 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2557 โดยให้ผู้มีสิทธิได้รับหรือผู้รับบำนาญทุกประเภทอยู่แล้ว ในวันที่ 1 ธันวาคม 2557 ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มขึ้นอีก 4% ของจำนวนเงินบำนาญ หรือ และเงินบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

นาย ก. ได้ลาออกจากราชการเป็นข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นและมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2565

นาย ก. จะมีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. ฉบับที่ 16 หรือไม่

.....ไม่มีสิทธิ.....

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2522

ระเบียบมท.ว่าด้วยเงินช่วยฯ (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2567 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ค. 2567 เป็นต้นไป โดยให้ผู้มีสิทธิได้รับหรือผู้รับบำนาญทุกประเภทอยู่แล้ว (ไม่นับรวมเงินเพิ่ม 25 %) เมื่อรวมกับช.ค.บ. (ทุกฉบับ) แล้วต่ำกว่า 11,000 บาท ต่อเดือน ให้ได้รับเงิน ช.ค.บ. เพิ่มขึ้นในอัตราเท่ากับส่วนต่างของจำนวนเงิน 11,000 บาท หักด้วยจำนวนบำนาญทุกประเภท และ ช.ค.บ. ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับ

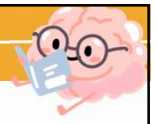
นาย ก. ได้ลาออกจากราชการเป็นข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นและมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ เดือนละ 7,500 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2567

นาย ก. จะมีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. ฉบับที่ 18 หรือไม่

.....มีสิทธิได้รับเท่ากับส่วนต่างของจำนวนเงิน 11,000 บาท.....

"ตัวอย่างที่ 1"

นาย ก. ตำแหน่ง นายช่างโยธา เกิดวันที่ 14 พ.ค. 2510 เริ่มรับราชการ 1 ก.พ. 2534
เกษียณอายุราชการ/พ้นจากราชการด้วยเหตุสูงอายุเมื่อ วันที่ 1 ต.ค. 2570

วิธีคำนวณ

	ปี	เดือน	วัน
เวลาราชการ 1 ก.พ. 2534 - 30 ก.ย. 2570	2570	10	1
	2534	2	1
	36	8	-
เวลาราชการทวีคูณ 23 ก.พ. 2534 - 2 พ.ค. 2534		2	8
รวมเวลาราชการ	36	10	8
เวลาราชการที่ใช้ในการคำนวณ	37	ปี	

"ตัวอย่างที่ 1"

กรณี นาย ก. อายุราชการที่คำนวณได้ 37 ปี เงินเดือนเดือนสุดท้าย 61,460 บาท

ถ้าเลือกรับบำเหน็จ (จ่ายจากเงิน ก.บ.ท.)

- บำเหน็จปกติ = 61,460 x 37 = 2,274,020 บาท

ถ้าเลือกรับบำนาญ (จ่ายจากเงิน ก.บ.ท.)

- บำนาญปกติ = $\frac{61,460 \times 37}{50}$ = 45,480.40 บาท

เข้ารับราชการก่อน 1 ต.ค. 2535 มีสิทธิได้รับเงินเพิ่ม 25% จากเงินบำนาญ

- เงินเพิ่มจากบำนาญปกติ 25% = 45,480.40 x 25% = 11,370.10 บาท

เงินบำเหน็จดำรงชีพ (จ่ายจากเงิน ก.บ.ท.)

- เงินบำนาญ x 15 เท่า = 45,480.40 x 15 = 682,206 บาท

รับครั้งแรกพร้อมขอรับบำนาญ = 200,000 บาท

(อีก 200,000 บาท จะขอได้เมื่อมีอายุครบ 65 ปี ในวันที่ 13 พ.ค. 2575)

(อีก 100,000 บาท จะขอได้เมื่อมีอายุครบ 70 ปี ในวันที่ 13 พ.ค. 2580)

"ตัวอย่างที่ 1"

เมื่อถึงแก่กรรม ทายาทยื่นรับบำเหน็จตกทอดและเงินช่วยพิเศษ

ต่อมาเสียชีวิตเดือนธันวาคม 2570 (ณ วันที่เสียชีวิตยังไม่มีสิทธิยื่นขอบำเหน็จดำรงชีพที่เหลือ)

บำเหน็จตกทอด (จ่ายจากเงิน ก.บ.ท.)

= 45,480.40 x 30 = 1,364,412 - 200,000 = 1,164,412 บาท

เงินช่วยพิเศษ

- เงินบำนาญ x 3 เท่า = 45,480.40 x 3
  = 136,441.20 บาท (จ่ายจากเงิน ก.บ.ท.)
- เงินเพิ่ม 25% x 3 เท่า = 11,370.10 x 3
  = 34,110.30 บาท (จ่ายจากเงิน ก.บ.ท.)
- เงิน ช.ค.บ. (ถ้ามี) x 3 เท่า = - บาท (งบประมาณของ อปท.)

รวมเงินช่วยพิเศษ = 170,551.50 บาท

"ตัวอย่างที่ 1"

การแบ่งสัดส่วนการรับบำเหน็จตกทอดของ นาย ก.

เงินบำเหน็จตกทอด 1,164,412 บาท

โดยมีทายาทตามกฎหมาย คือ บุตร = 1 คน (2 ส่วน) , คู่สมรส (1 ส่วน) , บิดา/มารดา (1 ส่วน)

บุตรคนเดียว = 582,206 บาท

คู่สมรส = 291,103 บาท

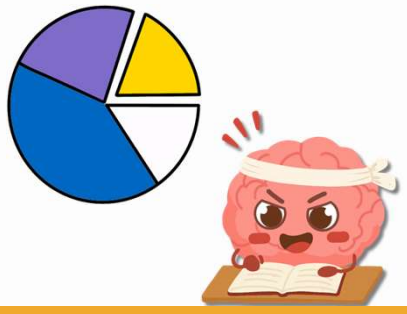
บิดา = 145,551.50 บาท

มารดา = 145,551.50 บาท

} 291,103 บาท

เงินช่วยพิเศษ 170,551.50 บาท

- ถ้ามีหนังสือแสดงเจตนา (บ.ท.10) จ่ายแก่ บุคคลในบ.ท.10
- ถ้าไม่ได้หนังสือแสดงเจตนา (บ.ท.10) จ่ายแก่ คู่สมรส

"ตัวอย่างที่ 2"

นาง ข. ตำแหน่ง ครู เกิด 26 เม.ย. 2510 เริ่มรับราชการ 2 พ.ย. 2556

เกษียณอายุราชการ/พ้นจากราชการด้วยเหตุสูงอายุเมื่อ วันที่ 1 ต.ค. 2570

วิธีคำนวณ

	ปี	เดือน	วัน
เวลาราชการ 2 พ.ย. 2556 - 30 ก.ย. 2570	2570	10	1
	2556	11	2
	13	10	29
เวลาราชการทวีคูณ 23 ก.พ. 2534 - 2 พ.ค. 2534		-	-
รวมเวลาราชการ	13	10	29
เวลาราชการที่ใช้ในการคำนวณ	14 ปี		

"ตัวอย่างที่ 2"

กรณี นาง ข. อายุราชการที่คำนวณได้ 14 ปี เงินเดือนเดือนสุดท้าย 35,050 บาท

ถ้าเลือกรับบำเหน็จ (จ่ายจากเงินอุดหนุนฯ)

- บำเหน็จปกติ = 35,050 x 14 = 490,700 บาท

ถ้าเลือกรับบำนาญ (จ่ายจากเงินอุดหนุนฯ)

- บำนาญปกติ = $\frac{35,050 \times 14}{50}$ = 9,814 บาท

เข้ารับราชการหลัง 1 ต.ค. 2535 ไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่ม 25% จากเงินบำนาญ

แต่มีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. ฉบับที่ 18 (มีผลบังคับตั้งแต่ 1 พ.ค. 2567) ให้ได้รับเงิน ช.ค.บ. เพิ่มขึ้นในอัตราเท่ากับส่วนต่างของจำนวนเงิน 11,000 บาท (กรณีครู จ่ายจากเงินอุดหนุนฯ)

= 11,000 – 9,814 = 1,186 บาท

ดังนั้น เงินบำนาญ + ช.ค.บ. ที่จะได้รับตั้งแต่ 1 ต.ค. 2570 = 9,814 + 1,186 = 11,000 บาท

"ตัวอย่างที่ 2"

เงินบำเหน็จดำรงชีพ (จ่ายจากเงินอุดหนุนฯ)

- เงินบำนาญ x 15 เท่า = 9,814 x 15 = 147,210 บาท

รับครั้งแรกพร้อมขอรับบำนาญ = 147,210 บาท (เมื่อมีอายุครบ 65 ปี และอายุครบ 70 ปี ไม่มีสิทธิขอแล้ว)

เมื่อถึงแก่กรรม ทายาทยื่นรับบำเหน็จตกทอดและเงินช่วยพิเศษ

บำเหน็จตกทอด (จ่ายจากเงินอุดหนุนฯ)

= (9,814 + 1,186) x 30 = 330,000 – 147,210 = 182,790 บาท

เงินช่วยพิเศษ (จ่ายจากเงินอุดหนุนฯ)

- เงินบำนาญ x 3 เท่า = 9,814 x 3
  = 29,442 บาท
- เงิน ช.ค.บ. (ถ้ามี) x 3 เท่า = 1,186 x 3
  = 3,558 บาท

รวมเงินช่วยพิเศษ = 33,000 บาท

"ตัวอย่างที่ 2"

การแบ่งสัดส่วนการรับบำเหน็จตกทอดของ นาง ข.

เงินบำเหน็จตกทอด 182,790 บาท

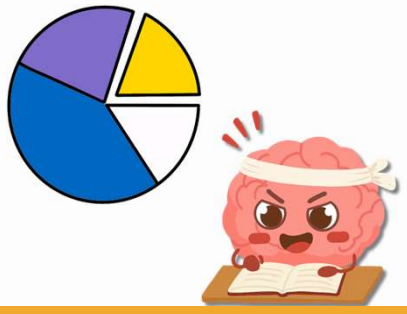
โดยมีทายาทตามกฎหมาย คือ บุตร = 1 คน (2 ส่วน) , คู่สมรส (1 ส่วน)

บุตรคนเดียว = 121,860 บาท

คู่สมรส = 60,930 บาท

เงินช่วยพิเศษ 32,978 บาท

- ถ้ามีหนังสือแสดงเจตนา (บ.ท.10) จ่ายแก่ บุคคลในบ.ท.10
- ถ้าไม่ได้หนังสือแสดงเจตนา (บ.ท.10) จ่ายแก่ คู่สมรส

"ตัวอย่าง ที่ 3 การคำนวณบำนาญพิเศษและบำเหน็จตกทอด ข้าราชการถ่ายโอน เป็นสมาชิก กบข."

นาย ค. ตำแหน่ง ช่างโยธา สังกัด อบต.กรงปีนัง จังหวัดยะลา เริ่มรับราชการ 2 ม.ค. 2534 ให้ออกจากราชการด้วยเหตุถูกยิงด้วยอาวุธปืนเสียชีวิต เมื่อวันที่ 14 มี.ค. 2569

วิธีคำนวณ เวลาราชการ 2 ม.ค. 2534 – 14 มี.ค. 2569

	ปี	เดือน	วัน
	2569	3	15
(เริ่ม 1 ก.พ. 2534)	2534	2	1
	35	1	14
(บวกเพิ่ม 30 วัน คือ 2 - 31 ม.ค. 34)			30 +
	35	2	14
เวลาราชการทวีคูณ	1	8	4
รวมเวลาราชการ	36	10	18

$$36 + \frac{10}{12} + \frac{18}{360} = 36 + 0.83 + 0.05 = 36.88 \text{ ปี}$$

"ตัวอย่างที่ 3"

เงินที่ทายาทจะได้รับ

เงินบำนาญพิเศษ = กึ่งหนึ่งของเงินเดือน (ได้รับการปรับขึ้นเงินเดือนจาก 32,250 บาท เป็น 41,890 บาท)

= 41,890 ÷ 2 = 20,945 บาท/เดือน

แบ่งสัดส่วนการจ่ายตามเวลาราชการก่อนถ่ายโอน และหลังถ่ายโอนมา อปท.

ก่อนถ่ายโอน (2 ม.ค. 2534 – 30 พ.ย. 2545) 13 ปี 7 เดือน 4 วัน = 13.59 ปี

หลังถ่ายโอน (1 ธ.ค. 2545 – 14 มี.ค. 2569) 23 ปี 3 เดือน 14 วัน = 23.29 ปี

- รัฐบาลรับภาระ $\frac{20,945 \times 13.59}{36.88}$ = 7,718.07 บาท
- อปท. รับภาระ 20,945 – 7,718.07 = 13,226.93 บาท

แบ่งสัดส่วนจ่าย โดยมีทายาทตามกฎหมาย คือ บุตร = 2 คน (2 ส่วน) , คู่สมรส (1 ส่วน) , บิดา/มารดา (1 ส่วน)

- บุตรได้รับ 2 ส่วน เดือนละ 10,472.50 บาท จนอายุ 20 ปี ถ้าศึกษาต่อจนถึง 25 ปี
- คู่สมรสได้รับ 1 ส่วน เดือนละ 5,236.25 บาท จนเสียชีวิต หรือจดทะเบียนสมรสใหม่
- บิดา/มารดาได้รับ 1 ส่วน เดือนละ 5,236.25 บาท (คนละ 2,618.13 บาท และ 2,618.12 บาท)

ทายาทมีสิทธิได้รับ ช.ค.บ.เพิ่มตามฉบับที่ 18 ขั้นต่ำเดือนละ 11,000 บาท โดยเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนฯ

"ตัวอย่างที่ 3"

บำเหน็จตกทอด = ได้รับการปรับขึ้นเงินเดือน = 41,890 บาท

= 41,890 × 36.88 = 1,544,903.20 บาท

แบ่งจ่ายตามช่วงระยะเวลาราชการก่อนถ่ายโอน และช่วงที่โอนมา อปท.

- รัฐบาลรับภาระ $\frac{1,544,903.20 \times 13.59}{36.88}$ = 569,285.10 บาท
- อปท. รับภาระ 1,544,903.20 – 569,285.10 = 975,618.10 บาท

แบ่งจ่าย โดยมีทายาทตามกฎหมาย คือ บุตร = 2 คน (2 ส่วน) , คู่สมรส (1 ส่วน) , บิดา/มารดา (1 ส่วน)

- บุตร ได้รับ 2 ส่วน = 772,451.60 บาท
- คู่สมรส ได้รับ 1 ส่วน = 386,225.80 บาท
- บิดา/มารดา ได้รับ 1 ส่วน = 386,225.80 บาท (คนละ 193,112.90 บาท)

เงินบำนาญพิเศษ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x 3 เท่า

= 41,890 x 3

= 125,670 บาท

} - ถ้าไม่ได้หนังสือแสดงเจตนา จ่ายแก่ คู่สมรส รัฐบาลรับภาระทั้งหมด (จ่ายจากเงินอุดหนุนบุคลากรถ่ายโอน)